

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция: Министерство на правосъдието	Нормативен акт: Проект на Постановление № 240 на МС от 24.09.2019 г. за създаване на Национален механизъм за мониторинг на борбата с корупцията и организираната престъпност, съдебната реформа и върховенство на закона и на Съвет за координация и сътрудничество (Обн., ДВ, бр. 76 от 27.09.2019 г., в сила от 1.01.2007 г., изм., бр. 14 от 18.02.2020 г.)
☒ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	☐ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: Габриела Виденова – държавен експерт в дирекция „Стратегическо развитие и програми“ в Министерството на правосъдието	Телефон и ел. поща: 02/9237586 g_videnova@justice.government.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1: Несъответствие на действащата нормативна рамка с гласуваното от 47-то Народно събрание решение за приемане на нова структура на Министерския съвет.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Създаденият с постановлението механизъм има за цел да осъществява мониторинг и координация на процесите и постигнатия напредък по отношение на борбата с корупцията и организираната престъпност, съдебната реформа и върховенството на закона, като за осигуряването на публичност и прозрачност на действията предвижда докладване пред обществеността.

Съгласно разпоредбата на чл. 6 от ПМС № 240/2019 г., съпредседатели на Съвета са заместник министър-председателят с ресор „правосъдие“ и представляващият Висшия съдебен съвет. Заместник-председател е министърът на правосъдието, който в отсъствие на заместник министър-председателя с ресор „правосъдие“ изпълнява неговите функции. Настоящата структура на Министерския съвет, приета с Решение на Народното събрание за приемане на структура на Министерския съвет на Република България от 13 декември 2021 г. (ДВ, бр. 106 от 15.12.2021 г.) не предвижда заместник министър-председател с ресор „правосъдие“.

Действащите разпоредби на акта предвиждат функцията на министъра на правосъдието на заместник-председател на Съвета, като дирекция „Стратегическо развитие и програми“ в Министерството на правосъдието подпомага организационно-техническото обезпечаване на дейността на Съвета и изпълнява функцията на секретариат. Регламентирането на правомощието на министъра на правосъдието за съпредседател на Съвета ще обезпечи ефективното

функциониране на механизма и координация в процеса по наблюдение на национално ниво и докладване пред обществеността по обхванатите области.

Действащите разпоредби не предвиждат изчерпателност на стълбовете на Механизма за върховенство на правото, като изключват медийния плурализъм и свободата на медиите, както и други институционални въпроси, свързани с принципите на взаимосвързаност и взаимоограничаване. С изменение в тази посока ще бъде осигурено пълно съответствие, мониторинг и наблюдение пред обществеността на основните области на наблюдение.

Същевременно, бяха установени някои затруднения при прилагането на практика на разпоредбите, касаещи процедурите за провеждане на жребий и ротация. Действащите текстове създават предпоставка за нарушаване на принципите на равно участие на кандидатите - представители на юридически лица с нестопанска цел, регистрирани за осъществяване на общественополезна дейност, с доказан опит в областта на превенцията и противодействието на корупцията или съдебната реформа, за членове в Гражданския съвет към Съвета. Необходимо е разпоредбите на постановлението да бъдат прецизирани с оглед създаването на равна възможност за участие на всички организации, отговарящи на критериите за членство.

За ефективното функциониране на Съвета оказва влияние финализирането на процедурата за избор на членове на Гражданския съвет към Съвета. Съществено значение върху нея оказва влязлото в сила на 01.01.2022 г. Решение № 12800/15.12.2021 г., с което Върховният административен съд постановява, че Фондация „Български институт за правни инициативи“, Сдружение „Българска Търговско-промишлена палата“ и Асоциация „Прозрачност без граници“ следва да бъдат включени в състава на Гражданския съвет към Съвета за координация и сътрудничество. С предвиждането на разпоредби, които изрично регламентират, че направените промени няма да засегнат вече избраните членове на Гражданския съвет, ще се създадат гаранции за изпълнението на постановеното решение.

Съгласно действащата към момента разпоредба на ПМС 240/2019 г. Съветът започва дейността си при влизането в сила на отмяната на Решението на Европейската комисия от 13 декември 2006 г. за създаване на Механизъм за сътрудничество и проверка за напредъка на България в постигането на специфични цели в областите на съдебна реформа и борба срещу корупцията и организираната престъпност. В резултат от включването в обхвата на наблюдение на всички стълбове на Механизма за върховенство на правото ще възникне обективна възможност за своевременно стартиране на дейността по осъществяване на мониторинг и координация и на Съвета, поради което възниква необходимост §5 от ПЗР да бъде отменен.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не може да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите

Действащата нормативна уредба не позволява решаването на проблема, тъй като съгласно разпоредбата на чл. 6 от ПМС № 240/2019 г. единият съпредседател на Съвета е заместник министър-председателят с ресор „правосъдие“.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Промените не произтичат от правото на Европейския съюз.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени последващи оценки.

2. Цели:

Цел 1: Осигуряване на ефективното функциониране на механизма за координация на национално ниво, който да осъществява адекватно наблюдение и координация на процесите по спазването на критериите за върховенство на закона.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

- 1. Министерски съвет;**
- 2. Министерство на правосъдието;**
- 3. Върховен касационен съд;**
- 4. Върховна касационна прокуратура;**
- 5. Главен инспекторат в Инспектората към Висшия съдебен съвет;**
- 6. Висш съдебен съвет;**
- 7. Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество;**
- 8. Министерство на вътрешните работи;**
- 9. Министерство на финансите;**
- 10. Министерство на културата;**
- 11. Камара на следователите в България;**
- 12. Асоциация на българските административни съдии;**
- 13. Сдружение „Съюз на съдиите в България“;**
- 14. Сдружение „Асоциация на прокурорите в България“;**
- 15. Асоциация „Форум“;**
- 16. Фондация „Български институт за правни инициативи“;**
- 17. Асоциация „Прозрачност без граници“;**
- 18. Съюз за стопанска инициатива;**
- 19. Сдружение „Българска Търговско-Промислена Палата“;**
- 20. Съюз на българските журналисти;**
- 21. Асоциация на европейските журналисти;**
- 22. Българска асоциация на регионалните медии.**

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Ще продължи да съществува констатираният досега проблем относно невъзможността да бъде определен съпредседател на Съвета за координация и сътрудничество и съответно ще доведе до възпрепятстване на неговото функциониране.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се идентифицират положителни въздействия.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант ще бъде запазена нормативната уредба, която не отговаря на актуалната структура на Министерския съвет и създава предпоставка за невъзможност за конституиране на Съвета.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани очаквани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се предвижда въздействие върху малките и средни предприятия.

Административна тежест: Проектът не регулира предоставянето на административни услуги и не въвежда нови задължения за физическите и юридическите лица и в този смисъл няма отношение към административната тежест за физическите и юридическите лица.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 : Приемане на предложения проект на акт :

Описание:

С настоящото изменение на Постановление № 240/2019 г. се създават предпоставки за привеждане в съответствие на вече съществуващия Национален механизъм за мониторинг на борбата с корупцията и организираната престъпност, съдебната реформа и върховенството на закона с настоящата структура на Министерския съвет, приета с Решение на Народното събрание за приемане на структура на Министерския съвет на Република България от 13 декември 2021 г. (ДВ, бр. 106 от 15.12.2021 г.).

С предлагания проект на постановление се включват областите по Стълб III и Стълб IV от Механизма за върховенство на правото – медиен плурализъм и други институционални въпроси, свързани с принципите на взаимосвързаност и взаимноограничаване, които ще са обект на мониторинг и докладване за постигнатия напредък и се постига съответствие с общоевропейския Механизъм за върховенство на правото.

Предлага се наименованието на механизма да бъде променено на „Национален координационен механизъм за върховенство на правото“, като в състава на Съвета за неговото прилагане се предлага като членове да бъдат добавени министърът на културата и главният секретар на Министерски съвет. Съответно в Гражданския съвет се предвижда да вземат участие и представители на професионалните организации на журналистите и на неправителствени

организации с опит в сферата на медийния плурализъм. Така броят на членовете на Гражданския съвет се увеличава от 8 на 10.

В проекта на постановление се предлага отпадане на ротацията на членовете на Гражданския съвет и същите да бъдат избирани за срок от 1 година след провеждане на публична процедура – жребий. По този начин ще се създаде възможност на всички неправителствени организации с опит в определените области да вземат участие в Гражданския съвет при спазване на принципа на равнопоставеност.

С оглед на разширяването на обхвата на наблюдение на предвидения координационен механизъм и на Съвета, с настоящото изменение на Постановление № 240/2019 г. се предвижда отмяна на §5 от ПЗР.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

С настоящото изменение се предлага министърът на правосъдието да изпълнява функциите на съпредседател на Съвета. Чрез прилагането на този подход ще се обезпечи конституирането на Съвета и ще се улесни координационния процес по наблюдение на национално ниво и докладване пред обществеността по обхванатите от механизма области.

С добавянето на областите – медиен плурализъм и други институционални въпроси, свързани с принципите на взаимосвързаност и взаимоограничаване ще се постигне цялостно проследяване и единно докладване за постигнатия напредък по изпълнението на всички мерки и дейности по обхванатите в рамките на Механизма за върховенство на правото.

Чрез предвидените промени в процедурата за избор на членове на Гражданския съвет към Съвета ще се създадат гаранции за изпълнението на влязлото в сила Решение № 12800/15.12.2021 г. на Върховния административен съд, като се гарантират правата на вече избраните членове на Гражданския съвет.

С оглед разширяването на обхвата на наблюдение на предвидения координационен механизъм и на Съвета и с отмяната на §5 от ПЗР на ПМС 240/2019 г. ще се създаде предпоставка за започване функционирането на Съвета.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се идентифицират негативни въздействия.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани очаквани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се предвижда въздействие върху малките и средни предприятия.

Административна тежест: Проектът не регулира предоставянето на административни услуги и не въвежда нови задължения за физическите и юридическите лица и в този смисъл няма отношение към административната тежест за физическите и юридическите лица.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант n „...“:

Описание:

.....

.....

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

.....

.....

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

.....

.....

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:**Въздействия върху малките и средните предприятия:**

.....

Административна тежест:

.....

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

4.2. По проблем 2:

* При повече от един поставен проблем мултиплицирайте Раздел 4.1.

4.п. По проблем п:

* При повече от един поставен проблем мултиплицирайте Раздел 4.1.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант „Без действие“	Вариант 1	Вариант 2	Вариант п
Ефективност	Цел 1: Привеждане на нормативния акт в съответствие с новата структура на Министерския съвет.	ниска	висока		
	Цел 2: ...				
	Цел 3: ...				

	Ефикасност	Цел 1: Привеждане на нормативния акт в съответствие с новата структура на Министерския съвет.	ниска	висока		
		Цел 2: ...				
		Цел 3: ...				
	Съгласуваност	Цел 1: Привеждане на нормативния акт в съответствие с новата структура на Министерския съвет.	ниска	висока		
		Цел 2: ...				
		Цел 3: ...				

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степенята, в които вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:
 ефективност, чрез която се измерва степенята, до която вариантите постигат целите на предложението;
 ефикасност, която отразява степенята, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степенята, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

5.2. По проблем 2:

* При повече от един поставен проблем мултиплицирайте таблицата за всеки отделен проблем.

5.n. По проблем n:

* При повече от един поставен проблем мултиплицирайте таблицата за всеки отделен проблем.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант „ 2 “

Изборът на вариант 2 ще допринесе за решаване на идентифицираните проблеми.

По проблем 2: Вариант n „ ... “

.....

По проблем 3: Вариант n „ ... “

.....

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

☐ Ще се увеличи

☐ Ще се намали

☒ Няма ефект

.....
.....

- 1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.
1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

☐ Да

.....
.....

☒ Не

- 1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.
1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).
1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.
1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.
1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.
1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

☐ Да

.....
.....

☒ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

☐ Акът засяга пряко МСП

☒ Акът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

.....
.....

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

☐ Проведени са консултации

.....
.....
.....

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

☒ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

.....
.....
.....

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

☐ Да

☒ Не

.....
.....

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел I, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

☐ Да

☒ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

.....
.....

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

.....
.....

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност:

X

Лъчезар Золев
директор на дирекция СРП